

MUNICIPIUL CRAIOVA
CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI CRAIOVA

HOTĂRÂREA NR. 211

privind aprobarea *Regulamentului de funcționare și acces în Centrul Istoric al Municipiului Craiova*

Consiliul Local al Municipiului Craiova, întrunit în ședința ordinară din data de 25.06.2015;

Având în vedere rapoartele nr.87973/2015, nr.92017/2015 și nr.93268/2015 întocmite de Direcția Elaborare și Implementare Proiecte, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului și Direcția Servicii Publice prin care se propune aprobarea *Regulamentului de funcționare și acces în Centrul Istoric al Municipiului Craiova* și rapoartele comisiilor de specialitate ale Consiliului Local al Municipiului Craiova nr.194, 196, 197, 198 și 199/2015;

În conformitate cu prevederile Legii nr.350/2001, privind amenajarea teritoriului și urbanismul, modificată și completată, Legii nr.190/2013, privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.7/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr.350/2001, Legii nr.153/2011, privind măsurile de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, Legii nr.422/2011, privind protejarea monumentelor istorice, actualizată, Legii nr.52/2003, privind transparența decizională în administrația publică locală, Legii Poliției Locale nr.155/2010, Legii nr.60/1991, privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, Hotărârii Guvernului nr.1332/2010, privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Poliției Locale, Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 195/2002, privind circulația pe drumurile publice, republicată, Hotărârii Guvernului nr.1391/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, modificată și completată, Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificată și completată;

Potrivit Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Craiova nr.284/2008 privind aprobarea Planului Urbanistic Zonal de revitalizare a centrului istoric, zona pilot – Lipscănia Craiovei și Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Craiova nr.415/2014, privind aprobarea Regulamentului local privind modul de conformare arhitecturală a fațadelor clădirilor situate în zona centrală a municipiului Craiova și în zonele cuprinzând clădiri cu valoare arhitecturală din municipiul Craiova;

În temeiul art.36 alin.2 lit.c coroborat cu alin.6 lit. a, pct.16, art.45 alin.3, art.61 alin.2 și art.115 alin.1 lit.b din Legea nr.215/2001 privind administrația publică locală;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă *Regulamentul de funcționare și acces în Centrul Istoric al Municipiului Craiova*, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. Primarul Municipiului Craiova, prin aparatul de specialitate: Serviciul Administrație Publică Locală, Direcția Elaborare și Implementare Proiecte, Direcția Urbanism și Amenajarea Teritoriului și Direcția Servicii Publice vor aduce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

Andrei Gheorghe NANU

CONTRASEMNEAZĂ,

PT. SECRETAR,

Ovidiu MISCHIANU

Regulament de funcționare și acces
în Centrul Istoric al Municipiului Craiova

Cap.1. Scopul și delimitarea zonei de aplicabilitate

Art.1. Scopul înființării acestei zone denumite în continuare Centrul Istoric al municipiului Craiova este acela de delimitare a unui areal de protejare a unei părți urbanistic importante a municipiului Craiova, cu numeroase clădiri monument, având stiluri și caracteristici bine definite, de redare și conservare către cetățenii orașului a unei perioade istorice importante din evoluția urbei.

Art.2. Cuprinzând o parte din vechea vatră a orașului, în care cele mai multe imobile păstrează caracteristicile constructive și de arhitectură din perioada în care au fost construite, zona Centrului Istoric, își propune să refacă și să mențină tradiția și atmosfera vechilor așezări urbane, cu funcționalități adaptate însă perioadei actuale, îmbrăcată în sistemele de promovare și de comerț modern.

Art.3. Utilizare de termeni și prescurtări:

	Autorizație de liber acces C.I. – Autorizație emisă de Primărie în baza căreia este permis accesul auto în zona Centrului Istoric
C.I.	– Centrul Istoric (al municipiului Craiova)
Regulament	– regulament de funcționare și acces în Centrul Istoric al municipiului Craiova
rezidenți	– persoane/agenți economici care locuiesc sau își desfășoară activitatea în zona de aplicabilitate a reglementărilor Regulamentului (pentru situația C.I.)
sezon	– perioadă calendaristică a anului, preponderent mai caldă, în care sunt permise anumite extinderi ale activităților comerciale în spațiul destinat circulației pietonale

Art.4. Delimitarea zonei Centrului Istoric al municipiului Craiova

Zona Centrului Istoric al municipiului Craiova este delimitată perimetral de: str. C.S. Nicolaescu-Plopșor, str. Alexandru Ioan Cuza, str. Arieș, str. C.D. Fortunescu și str. Mihail Kogălniceanu.

Art.5. Străzile din C.I. redevin preponderent pietonale, în general fără o delimitare fizică între zona centrală a străzilor și zonele de încadrare a părții stradale centrale, existând doar delimitări vizuale, prin utilizarea unor culori și tipuri diferite de pavaj. Deschiderea pietonală pe întreaga lățime a străzilor, precum și piațetele redefinite, creează astfel o perspectivă vizuală extinsă și asigură o punere în valoare a clădirilor zonei, a stilurilor în mare măsură eclectică, dar în același timp armonizate într-un areal relativ restrâns și unitar care este C.I.

Circulația rutieră prin C.I. este permisă ocazional, pentru aprovizionare, curățenie și întreținere a domeniului public, pentru rezidenți și în situații de urgență.

Cap.2. Legislație.

Art.6. Legislația aplicabilă în domeniu, fără a fi însă limitativă:

- Legea nr. 350/2001, privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 190/2013, privind aprobarea O.U.G. nr. 7/2011 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001
- Legea nr.153/2011, privind măsurile de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor
- Legea nr. 422/2011, privind protejarea monumentelor istorice, actualizată
- Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională în administrația publică locală
- Legea nr. 155/2010, legea Poliției Locale

- Legea nr. 60/1991, privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice
- H.G. nr.1332/2010, privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a Poliției Locale
- O.U.G. nr. 195/2002, privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările ulterioare
- H.G. nr.1391/2006, Hotărârea nr.1391/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, cu modificările și completările ulterioare;
- O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- H.C.L. nr. 284/2008, pentru aprobarea P.U.Z. de revitalizare a Centrului Istoric – Zona Pilot – Lipscănia Craiovei
- H.C.L. nr.415/2014, privind aprobarea Regulamentului local privind modul de conformare arhitecturală a fațadelor clădirilor situate în zona centrală a municipiului Craiova și în zonele cuprinzând clădiri cu valoare arhitecturală din municipiul Craiova

Cap.3. Activități și program de acces și funcționare

Art.7. Caracteristica de funcțiune urbană a C.I.

Zona C.I. are funcțiunea preponderentă de zonă comercială și spații office, existând și micro-areale, delimitate prin P.U.Z., cu funcțiunea de locuințe în regim de serviciu.

Art.8. Programul de funcționare al agenților economici din zona C.I, precum și programul de acces auto, este reglementat în funcție de sezon, fiind specificat în Anexa nr.1 la prezentul Regulament.

Art.9. Verificarea modului de respectare a programului de funcționare se face de către reprezentanții organelor și instituțiilor abilitate, de Poliția Locală a municipiului Craiova și de împuterniciți ai Primarului care pot aplica sancțiuni în cazul constatării încălcării reglementărilor instituite prin prezentul Regulament.

Cap.4. Accesul auto și reglementările specifice

Art.10. Caracteristica de accesibilitate generală.

(1) Zona este preponderent pietonală și este delimitată, pe căile de acces, de:

- elemente mobile pentru limitarea accesului auto sau care permit un acces auto selectiv,
- elemente fixe de limitare a accesului auto, inclusiv piese de mobilier urban.

(2) Accesul auto și identificarea autovehiculelor aflate în interiorul perimetrului C.I. se face în baza unei Autorizații de liber acces.

(3) Emiterea Autorizației de liber acces în C.I. se face de către compartimentul de specialitate din cadrul Primăriei Craiova, în baza unei solicitări scrise însoțită de copie a certificatului de înmatriculare sau a cărții de identitate pentru autovehiculul pentru care se solicită autorizație de liber acces și, după caz, a dovezii achitării taxei prevăzută la art. 16, alin. 4 din prezentul regulament”.

(4) Solicitarea de emitere a unei Autorizații de liber acces se poate face de către rezidenți, firme de distribuție, de întreținere și intervenții, etc.

(5) Terasele și delimitările temporare pe străzile și piațetele din C.I. vor trebui astfel realizate încât să permită un acces auto minimal, în condițiile prezentului Regulament.

Art.11. Accesul vehiculelor în Centrul Istoric:

(1) Accesul autovehiculelor se efectuează prin zonele în care sunt amplasate sistemele de elemente mobile ce permit accesul auto selectiv

(2) a) Deplasarea vehiculelor în C.I. se va face pe drumul cel mai scurt între intrarea/ieșirea controlată printr-un sistem de acces auto controlat și amplasamentul de rezidență, sau amplasamentul unde se face încărcarea/descărcarea mărfurilor.

b) Deplasarea vehiculelor destinate asigurării întreținerii sau intervențiilor din domeniul public, la clădiri, rețele, etc, se va face similar reglementărilor de la litera a), sau pe un traseu optimizat ce cuprinde succesiv punctele de oprire.

(3) Viteza de deplasare a autovehiculelor în interiorul perimetrului C.I. este de maxim 5 km/h, pietonii și activitățile desfășurate în interiorul perimetrului C.I. având prioritate în raport cu deplasarea vehiculelor.

(4) Emiterea Autorizațiilor de liber acces în C.I. pentru rezidenți se va face la solicitarea scrisă a acestora, în limita existenței spațiilor de parcare din zona C.I.

(5) Modelul Autorizației de liber acces în C.I. se regăsește în Anexa nr.2

(6) Zonele prin care se permite accesul auto, traseele și reglementările de circulație în C.I. sunt stabilite conform Anexei nr.3

(7) Vehiculele trase sau împinse cu mâna, destinate preluării și transportului mărfurilor de la / către autovehicule au acces nelimitat în întreaga zona a C.I.

(8) Bicicletele, tricicletele sau alte vehicule din această categorie, vor avea acces doar pe traseele și accesibilitățile create special pentru această categorie de vehicule (piste pentru biciclete, parcaje destinate acestora, etc.), acolo unde există.

(9) Motoretele, motocicletele, ATV-uri, bicicletele cu motor, sau alte vehicule din categoria mopederelor, se supun reglementărilor de acces ca și autovehiculele, cu excepția celor aparținând instituțiilor de ordine publică.

Art.12. Reglementări speciale privind accesul auto

(1) Vehiculele aparținând: M.A.I., M.Ap.N., altor ministere, coloane oficiale însoțite, I.G.S.U., Ambulanței, Instituției Prefectului Județului Dolj, Primăriei municipiului Craiova, Poliției Locale, au acces fără Autorizație de liber acces.

(2) Operatorii de rețele sau utilități, operatorii serviciilor de salubritate, de administrare și întreținere a domeniului public, aflate la intervenții/întreținere, au acces fără Autorizație de acces, dar cu autovehicule a căror masă totală autorizată să nu depășească 3,5 tone.

(3) Accesul acestor vehicule se face prin punctele de acces în C.I. prin acționarea sistemelor de către polițiștii locali aflați în zonele respective sau prin deținerea, în baza unor protocoale, a elementelor de comandă automată asupra sistemelor de acces auto selectiv.

Art.13. Funcționarea sistemelor de acces auto selectiv constă în:

a) Achiziționarea elementelor de comandă automată, în baza unei cereri adresate Primăriei Craiova,

b) Oprirea autovehiculului în apropierea sistemului de comandă automată a accesului și acționarea acestuia;

c) Intrarea autovehiculului în interiorul perimetrului C.I. după permiterea accesului

d) Deplasarea autovehiculelor în interiorul C.I. se va face cu respectarea semnalizărilor rutiere, a amenajărilor realizate, prioritate având traficul pietonal.

e) Staționarea autovehiculului, dacă este cazul, în cazul aprovizionării sau pentru alte situații se va face evitând blocarea căilor de acces sau desfășurarea normală a altor activități;

e) Ieșirea din zona C.I. se va face fie prin utilizarea sistemelor automate de acces selectiv, acționând similar ca la pct. b), sau prin zonele semnalizate corespunzător în acest sens, conform Anexei nr.3

Art.14. În zona C.I. se interzice accesul pentru vehicule cu masa totală maximă autorizată mai mare de 3,5t;

Art.15. În interiorul perimetrului C.I. se permite accesul unor vehicule cu masa totală autorizată mai mare de 3,5t doar în situații speciale, în intervenții pentru situații de urgență.

Cap.5. Taxe de acces auto și modalități de parcare

Art.16. (1) Autorizațiile de acces au perioada de valabilitate de maxim 1an. Valabilitatea acestora este înscrisă pe autorizație.

(2) Autorizația de acces se emite individual, pe vehicul, este netransmisibilă și se eliberează în baza documentației menționate în Anexa 2.

(3) Autorizația de acces poate fi preschimbată, în interiorul perioadei sale de valabilitate, la cererea solicitantului posesor/deținător al vehiculului, pentru restul perioadei de valabilitate.

(4) Pentru accesul în Centrul Istoric, se percepe o taxă în valoare de 40 lei/an/vehicul, cu excepția rezidenților.

Art.17. Accesul și spațiul public din zona C.I. se află sub supraveghere video.

Art.18. Accesul și parcarele autovehiculelor rezidenților sunt permise pe amplasamentele special amenajate, în parcurile de incintă existente.

Art.19. Se interzice oprirea/parcarea autovehiculelor aparținând proprietarilor/locatarilor actualelor imobile având funcțiunea de locuințe în regim rezidențial pe zonele pietonale, amenajate în dreptul imobilelor.

Cap.6. Reglementări aplicabile clădirilor existente ce au funcțiunea de locuințe în regim rezidențial

Art.20. Accesul autovehiculelor aparținând proprietarilor/locatarilor actualelor imobile, având funcțiunea de locuințe în regim rezidențial, se va face cu respectarea prezentului Regulament.

Art.21. (1) În desfășurarea activității de locuire în regim rezidențial se interzice:

- a) Expunerea, cu vizibilitate din exteriorul imobilului (în balcoane, logii, curți, ganguri, etc.) a sistemelor fixe sau mobile de uscare a rufelor
- b) Expunerea, cu vizibilitate din exteriorul imobilului (în balcoane, logii, curți, ganguri, etc.) a pieselor de mobilier destinate depozitării articolelor de uz gospodăresc, precum și a acestui tip de articole, cu excepția plantelor decorative și a recipientilor acestora.
- c) Acoperirea suprafețelor vitrate cu materiale precare, destinate protecției împotriva pătrunderii razelor solare (folie de aluminiu, foi de ziare, alte tipuri de hârtie)

(2) Se exceptează de la prevederile alin. (1) expunerea în zone cu vizibilitate din exteriorul clădirilor a articolelor și decorațiunilor specifice sărbătorilor de iarnă/Paște sau a celor organizate oficial de autoritățile locale.

Cap.7. Răspunderea contravențională

Art.22. Faptele săvârșite ca urmare a nerespectării prevederilor prezentului Regulament sau neîndeplinirea obligațiilor stabilite prin aceasta, dacă nu au fost comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale să fie considerate infracțiuni, constituie contravenții, și se sancționează ca atare în conformitate cu prevederile O.G. nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, republicată.

Art.23. Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 1000 lei la 2500 lei, cu posibilitatea achitării a jumătate din valoarea minimă în 48 ore, următoarele fapte:

- a) accesul în zona C.I. al Municipiului Craiova al autovehiculelor cu masa totală maximă autorizată de peste 3,5t, cu excepția celor menționate în Regulament
- b) accesul în zona C.I. al Municipiului Craiova a motocicletelor, motoretelor, motoscuterelor, ATV-urilor, sau a altor vehicule din această categorie, cu excepția celor menționate în Regulament
- c) nerespectarea de către posesorii de Autorizații de liber acces și elemente de comandă automată a sistemelor de acces auto a programului de acces stabilit de prezentul Regulament;
- d) accesul în zona C.I. al Municipiului Craiova fără Autorizație de liber acces;
- e) distrugerea sau multiplicarea elementelor de comandă automată a sistemelor de acces auto selectiv pentru autovehicule.

Art.24. Se sancționează cu amendă de la 2.000 lei la 2.500 lei, cu posibilitatea achitării a jumătate din valoarea minimă în 48 ore, deteriorarea fizică a elementelor de pavaj și a elementelor publice ornamentale, afectarea chimică a acestora cu ulei, combustibili, sau alte substanțe chimice, cu suportarea înlocuirii elementelor afectate/deteriorate.

Art.25. Pe lângă sancțiunile contravenționale principale stabilite în prezentul Regulament, se poate aplica și retragerea Autorizației de liber acces în cazul în care aceasta este utilizată pentru accesul în zona C.I. cu un alt autovehicul decât cel pentru care a fost eliberată. Complementar acestei măsuri se reține și elementul de comandă automată a sistemelor de acces auto selectiv.

Art.26. Sancțiunile contravenționale stabilite în prezentul Regulament se pot aplica contravenienților, persoane fizice ori juridice.

Art.27. (1) Constatarea și sancționarea contravențiilor se face de către reprezentanții Poliției Rutiere, Poliției Locale a municipiului Craiova și agenții constatatori împuterniciți ai Primarului municipiului Craiova.

(2) Se poate dispune, în condițiile Legii, de către reprezentanții Poliției Rutiere sau ai Poliției Locale a municipiului Craiova măsura ridicării vehiculului care a încălcat reglementările prezentului Regulament.

Art.28. Agentul constator stabilește sancțiunea contravențională în cadrul procesului-verbal de constatare a contravenției, completat în conformitate cu prevederile legale. Sancțiunea este transmisă în copie și compartimentului de specialitate emitent al autozizației de acces, care poate dispune anularea acesteia.

Cap.8. Dispoziții Finale

Art.29. Contravenientul poate achita, în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute în regulamentul pentru contravenția săvârșită.

Art.30. Taxa de acces prevăzută la art.16, alin4), din prezentul Regulament se va achita la Direcția de Impozite și Taxe din cadrul Primăriei municipiului Craiova.

Art.31. Plângerile formulate împotriva proceselor-verbale de constatare a contravenției se depun spre soluționare Judecătoria Craiova.

Art.32. Orice modificare legislativă, modifică de drept prevederile prezentului regulament.

Program de funcționare al agenților economici și de acces auto

1. Agenții economici din interiorul perimetrului C.I. își pot desfășura activitatea zilnic, în intervalul orar 8³⁰ – 24⁰⁰.
2. În sezonul cald, agenții economici care desfășoară activități în domeniul serviciilor de alimentație publică, inclusiv terase estivale și alte amenajări asimilate și autorizate își pot prelungi activitatea, cu condiția ca activitatea lor să se desfășoare la un nivel de zgomot prevăzut de reglementările legale în vigoare. La solicitarea justificată a unor agenți economici se poate autoriza funcționarea non-stop, pe durată limitată (sezonieră), sau pe întreaga perioadă a anului.
3. a) În sensul acceptabilității funcționării extraprogram al unor unități (baruri, terase, restaurante, cafenele, etc.), respectivii agenți economici vor solicita, pentru fiecare sezon, avizul compartimentului de specialitate din Primăria Craiova pentru desfășurarea activității extraprogram, conform acordului/autorizației de alimentație publică, emisă de autoritățile locale.
b) Cererea scrisă va cuprinde cel puțin:
 - denumirea unității (agent economic) / organizator
 - amplasamentul pentru care se solicită funcționarea extraprogram
 - tipul de activitate care se va desfășura în extraprogram
 - persoana/persoanele responsabilă/e de desfășurare a activității
 - nivel declarat de intensitate maximă a zgomotului produs de activitatea sa
4. a) În C.I. se pot desfășura manifestări cultural-artistice, sau manifestări stradale din domeniul cultural, artistic, recreativ-sportiv, inclusiv în extraprogram cu respectarea condițiilor de la punctul 3.
b) Suplimentar, organizatorul se va asigura și este răspunzător dacă activitatea respectivă necesită prezența asistenței din partea Serviciului de Ambulanță/SMURD, ISU, sau alt tip de asistență de specialitate, conform reglementărilor Legii nr. 60/1991, privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice.
5. În vederea verificării celor specificate în cererile de desfășurare a extraprogramului, acestea se aduc la cunoștință operativ Poliției Locale a municipiului Craiova, împuterniciților Primarului și Poliției Municipiului Craiova.
6. a) În intervalul orar 4⁰⁰ – 8³⁰ se vor desfășura activitățile de: aprovizionare, curățenie interioară, service și întreținere pentru clădiri, echipamente și instalații de funcționare.
b) În situația în care sunt necesare reparații la clădiri/construiri/consolidări, etc. acestea se supun reglementărilor urbanistice și a celor din domeniul autorizării construcțiilor, a Ghidului Centrului Istoric și a tuturor reglementărilor în vigoare.
7. a) Întreținerea care trebuie asigurată de diverșii deținători de utilități/operatorii de rețele, în mod direct sau prin operatori desemnați autorizați se va realiza tot în intervalul orar 4⁰⁰ – 8³⁰,
b) Execuția propriu-zisă a lucrărilor de reparații/consolidare/construire a imobilelor din C.I. se poate desfășura pe întreaga perioadă a zilei cu condiția obținerii unui aviz din partea Direcției de Urbanism din Primăria Craiova.
8. a) În intervalul orar 4⁰⁰ – 8³⁰ se va desfășura activitatea de salubritate în C.I., de întreținere străzi și zone verzi, de realizare a unor intervenții la domeniul public, cu excepția activității de dezapezire.
b) Salubritatea și celelalte activități de întreținere a domeniului public se vor desfășura utilizând vehicule, inclusiv autospecializate, cu o masă totală autorizată sub 3,5t, având dimensiuni de gabarit, accesorii și dotări adecvate zonei C.I.
9. Accesul auto al rezidenților este permis permanent, cu condiția respectării reglementărilor rutiere și a prezentului Regulament.

Autorizație de acces

1. Modelul Autorizației de liber acces în zona C.I.

	CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI CRAIOVA	
AUTORIZATIE DE LIBER ACCES		
VALABILA PE PERIOADA 11/05/2015 — 11/05/2015		
Director Executiv, DELIA CIUCA		
NR. AUTORIZATIE:	01260/2015	-
NR. INMATRICULARE:		-
FP 12-05 ver. 01		

2. Documente necesare în vederea obținerii autorizației de la pct.1:

- Cerere pentru obținerea autorizației (formular tip);
- Copie a C.I./B.I. pentru persoanele fizice, sau copie C.U.I. pentru persoanele juridice;
- Copie a certificatului de înmatriculare aferent autovehiculului pentru care se face solicitarea de obținere a autorizației.
- Pentru rezidenți, copie a actului de proprietate/folosință asupra imobilului/apartamentului situat în interiorul perimetrului Centrului Istoric